

3 - Moje prawa w trakcie rozprawy

Gdzie odbędzie się rozprawa i jak będzie przebiegać?

[Kodeks postępowania karnego](#) określa, czy sądem pierwszej instancji rozpoznającym twoją sprawę będzie sąd rejonowy czy okręgowy. Więcej informacji o sądach znajdziesz na stronie [Najwyższej Rady Sądownictwa](#).

Co do zasady rozprawa główna jest jawna. Możliwe jest jednak utajnienie całego procesu lub pojedynczych rozpraw. Utajnienie ma na celu ochronę tajemnicy państwowej, moralności publicznej i zapewnienie bezpieczeństwa świadkom podlegającym ochronie.

W zależności od ciężaru zarzutów sprawę rozpoznaje sąd w składzie jednego sędziego lub w składzie jednego sędziego i dwóch ławników. Sprawy o najcięższe przestępstwa sąd rozpoznaje w składzie 2 sędziów i 3 ławników. Przy orzekaniu głosy sędziów i ławników mają taką samą wagę.

Czy zarzuty mogą ulec zmianie w trakcie rozprawy sądowej?

Jest to możliwe, jeżeli w trakcie rozprawy pojawią się nowe, nieznanie uprzednio organom ścigania okoliczności faktyczne na poparcie zarzutów. Wniesienie nowych zarzutów jest jednak możliwe wyłącznie jeżeli:

- konieczne jest wprowadzenie poważnych zmian do opisu okoliczności faktycznych przytoczonych w pierwotnych zarzutach;
- nowe zarzuty dotyczą poważniejszych przestępstw - wówczas konieczność zmiany okoliczności faktycznych nie musi zaistnieć.

W przypadku pojawienia się nowych zarzutów możesz wnioskować o umożliwienie ci przygotowania się do odpowiedzi na te zarzuty przed wznowieniem rozprawy.

Jeżeli przyznasz się do popełnienia zarzucanego ci czynu, możesz oczekiwać złagodzenia kary. Sąd nie może jednak wydać orzeczenia wyłącznie na podstawie przyznania się do winy.

Jakie prawa przysługują mi podczas rozprawy?

[tutaj](#)

Zasadniczo sąd nie zezwala na uczestnictwo w rozprawie za pośrednictwem wideokonferencji. Jeżeli jednak uzna, że nie będzie to rzutować na ustalenie prawdy, może ograniczyć się do przesłuchania cię za pośrednictwem wideokonferencji - lecz tylko wtedy, gdy przebywasz za granicą. Obowiązkowe stawiennictwo oznacza, że musisz stawić się osobiście na wszystkich rozprawach. Jeżeli twoje stawiennictwo nie jest obowiązkowe, masz prawo być obecny na rozprawie. Jeżeli nie mówisz w języku bułgarskim, przysługuje ci nieodpłatna pomoc tłumacza.

[tutaj](#)

Na rozprawie masz prawo do odmowy składania wyjaśnień. Nawet jeżeli powiesz coś niezgodnego z prawdą, nie będzie to miało dla ciebie żadnych negatywnych konsekwencji. Powinieneś jednak potwierdzić swoje dane osobowe.

Jakie prawa przysługują mi w związku z obciążającymi mnie dowodami?

Możesz podważać przedstawione przeciw tobie dowody. Możesz stwierdzić, że są one niedopuszczalne, ponieważ nie zostały zebrane zgodnie z prawem lub nie są dowodami na poparcie stawianych ci zarzutów, mimo że są dopuszczalne. Zazwyczaj podważanie dowodów następuje na zakończenie rozprawy, kiedy obrońca przedstawia stanowisko obrony. Dopuszczalność dowodów można również podważać na innych etapach procesu.

Masz prawo wnieść o przeprowadzenie dowolnych dowodów przemawiających na twoją korzyść, dopuszczalnych w świetle prawa. Możesz wnieść o przesłuchanie świadków obrony. Wnioski dowodowe można składać przez cały czas trwania rozprawy. Dopuszcza się materiał dowodowy zebrany przez prywatnego detektywa, pod warunkiem, że materiał ten został zebrany zgodnie z prawem. Twój adwokat może ocenić jego wartość.

Ty i twój adwokat możecie zadawać pytania świadkom oskarżenia w ich obecności. Procedura przesłuchiwania [świadków podlegających ochronie](#) ma bardziej szczególny charakter. Możesz podważać niekorzystne dla ciebie zeznania świadków. Zazwyczaj następuje to na zakończenie procesu, kiedy obrońca przedstawia argumentację obrony.

Czy informacje o mnie z rejestru karnego będą brane pod uwagę?

Bez względu na twoją zgodę sąd zgromadzi informacje o uprzednich wyrokach skazujących. Jeżeli zostaniesz uznany winnym i byłeś uprzednio skazany, może to skutkować orzeczeniem wobec ciebie surowszej kary. Sąd powinien dysponować aktualnymi informacjami z rejestru karnego na twój temat w dniu zakończenia procesu. Sąd uwzględnia wszystkie wyroki skazujące wydane uprzednio w innym państwie członkowskim, o ile zostały one uznane przez bułgarski sąd.

Co nastąpi na końcu rozprawy?

Jeżeli sąd uzna, że twoja wina została udowodniona w sposób niebudzący uzasadnionych wątpliwości, uzna cię za winnego i orzeknie wobec ciebie karę przewidzianą prawem. W przeciwnym wypadku zostaniesz uniewinniony.

Sąd może orzec następujące kary:

- dożywotnie pozbawienie wolności – z możliwością lub bez możliwości zmiany tej kary na inną. Jest to kara orzekana za najcięższe przestępstwa. Kary dożywotniego pozbawienia wolności bez możliwości zmiany nie można zmienić na karę pozbawienia wolności na określony czas. Kara pozbawienia wolności na określony czas – do 20 lat lub, w wyjątkowych przypadkach, do 30 lat. Skazany odbywa karę w zakładzie karnym;
- ograniczenie wolności na określony czas – obejmuje środki dozoru i oddziaływania na skazanego bez pozbawiania go wolności. Przykładem takich środków może być praca na cele społecznie użyteczne;
- przepadek – całość lub część mienia skazanego ulega przymusowej konfiskacie;
- grzywnę – obowiązek uiszczenia określonej kwoty;
- czasowe pozbawienie prawa do zajmowania danego stanowiska lub wykonywania określonego zawodu, prawa do odznaczeń lub stopnia wojskowego;
- opublikowanie wyroku – twój wyrok może zostać podany do publicznej wiadomości w określony sposób.

Jaka rolę pełni ofiara (pokrzywdzony) w trakcie rozprawy?

Jako oskarżyciel posiłkowy pokrzywdzony może poprzeć oskarżenie wniesione przez oskarżyciela publicznego i domagać się twojego skazania. Jako powód cywilny pokrzywdzony będzie dochodził w postępowaniu karnym roszczeń majątkowych wynikających bezpośrednio z przestępstwa. Do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej pokrzywdzony może wytoczyć przeciw oskarżonemu powództwo cywilne, które sąd może przyjąć lub odrzucić.

Składanie zeznań może narazić na niebezpieczeństwo życie i zdrowie świadka, jego rodziny i przyjaciół. W takich przypadkach, jeżeli sąd jest przeświadczony, że niebezpieczeństwo jest realne, podejmuje na wniosek lub za zgodą świadka środki mające na celu bezpośrednią ochronę jego bezpieczeństwa. Jednym z takich środków może być nieujawnianie tożsamości świadka, któremu grozi niebezpieczeństwo.

Jeżeli zeznawać ma świadek objęty ochroną, którego tożsamość jest utajniona, sąd przesłucha go pod nieobecność

stron postępowania. Prawo wymaga od sądu podjęcia wszelkich możliwych środków ostrożności, by chronić tożsamość świadka. Po przesłuchaniu sąd niezwłocznie przekaże tobie oraz twojemu adwokatowi kopie niepodpisanego zeznania świadka. Ty i twój adwokat możecie zadać mu pytania na piśmie.

Ciekawe strony

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135512224>Kodeks postępowania karnego

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/1589654529>Kodeks karny

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135560660>Ustawa o sądownictwie

<http://www.vss.justice.bg/bg/vlast/1.htm>Najwyższa Rada Sądownictwa

■ Ostatnia aktualizacja: 08/02/2012

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.